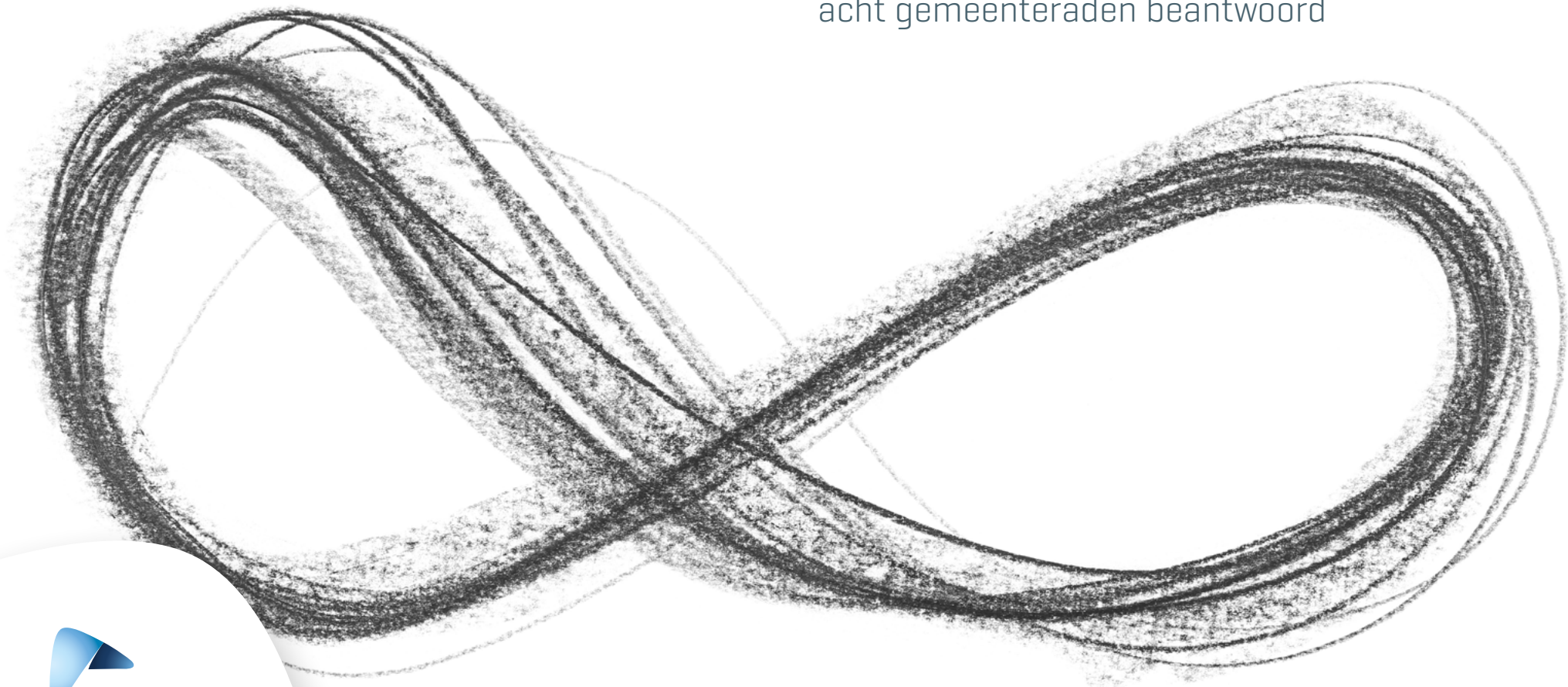
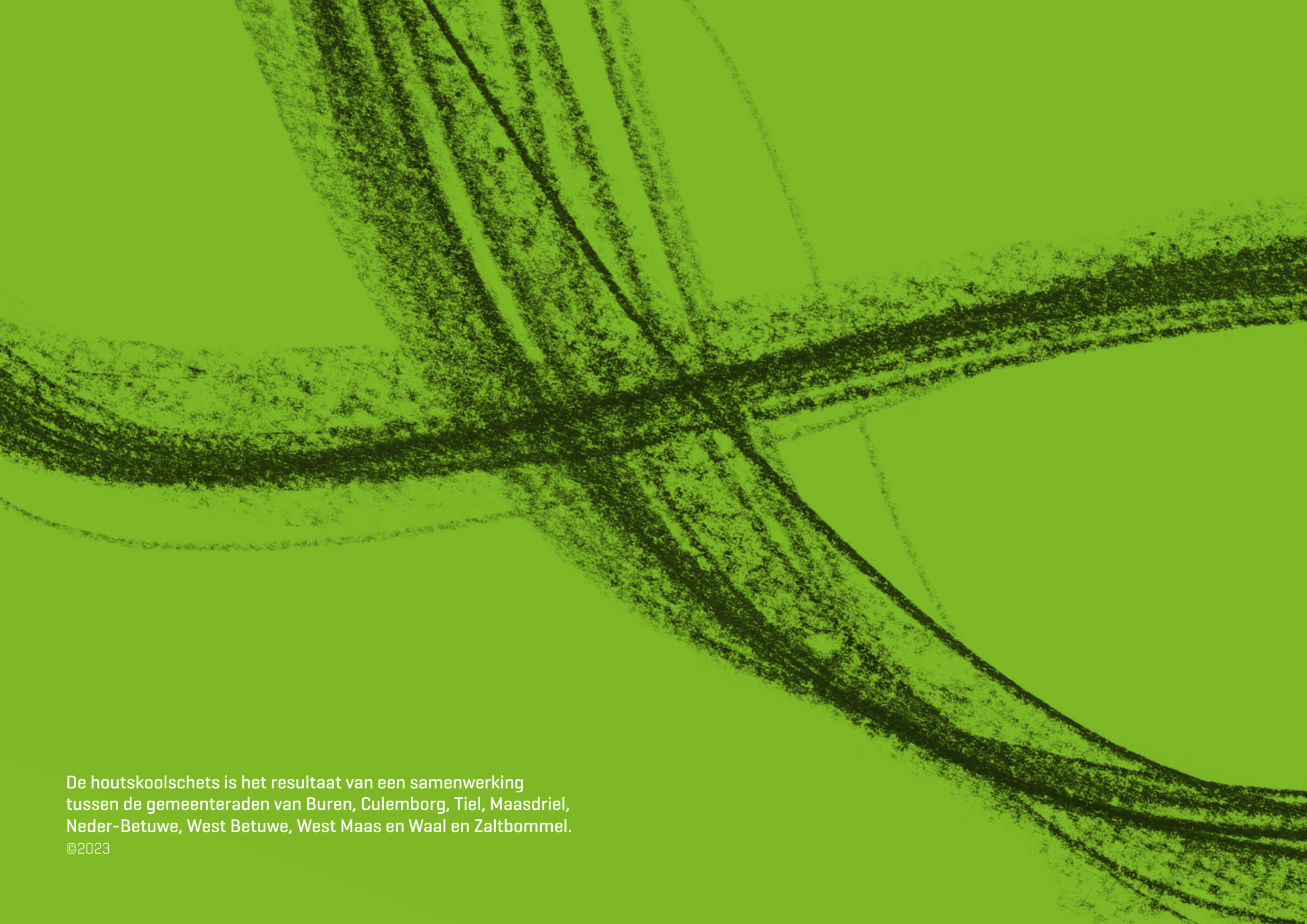


Memo vraag en antwoord

Verduidelijkende vragen vanuit de acht gemeenteraden beantwoord





De houtskoolschets is het resultaat van een samenwerking tussen de gemeenteraden van Buren, Culemborg, Tiel, Maasdriel, Neder-Betuwe, West Betuwe, West Maas en Waal en Zaltbommel.

©2023

INHOUD

INLEIDING	4		
VRAAG EN ANTWOORD	5		
1. Lees ik hier het antwoord op alle vragen die gesteld zijn tijdens de presentaties?	5		
2. Wat is de status van de houtskoolschets?	5		
3. Kan ik er als raadslid nog wat van vinden?	5		
4. Wat gebeurt er met de reacties en vragen vanuit de gemeenteraden?	5		
5. Hoe ziet de planning eruit en hoe word ik als raadslid op de hoogte gehouden?	6		
6. Wat als Avri niks met de houtskoolschets doet, of ervan afwijkt?	7		
7. Als de raads werkgroep het eens is over de houtskoolschets, is het gesprek dan wel scherp gevoerd?	7		
8. Is het begrip 'circulaire economie' er op initiatief van de raads werkgroep of van Avri ingekomen?	7		
9. Hoe is omgegaan met de principiële vraag wat Avri wel of niet zou moeten doen? Zijn transitietaken naar een circulaire economie wel taken voor Avri?	7		
10. Waarom wordt ervoor gekozen om taken in transitie onder te brengen in een overheids-NV of BV?	7		
		11. Kan het in een NV of BV zó commercieel worden dat je zeggenschap verliest?	7
		12. Hoe verhoudt zich de houtskoolschets tot lokale ambities naar een circulaire economie?	7
		13. Waarom is alleen Avri de gezochte partij om hieraan werken?	8
		14. Is Rivierenland niet te klein om deze transitie te realiseren?	8
		15. Kan het gesprek met andere, vergelijkbare bedrijven gevoerd worden om zo tot een beeld te komen van de werkwijze op circulaire afvalstoffenverwerking, besturingsvormen en het financiële plaatje?	8
		16. Wat gebeurt er eigenlijk als we niets doen?	8
		17. Gaat de afvalstoffenheffing omlaag en wordt het goedkoper?	8
		18. Klopt het dat wij de enige zijn waarbij alle activiteiten vanuit de afvalstoffenheffing worden bekostigd?	9
		19. Het is toch juist een voordeel dat er één heffing komt vanuit de BSR?	9
		20. Worden ook subsidiemogelijkheden onderzocht?	9
		21. Het proces houtskoolschets heeft gemeenten en Avri dichterbij elkaar gebracht, wat heeft het vertrouwen doen toenemen?	9
		22. Wordt het positieve beeld ook gedeeld met inwoners?	10



INLEIDING

De gemeenteraden van regio Rivierenland wilden een toekomstbeeld geschetst zien van de wenselijke koers van Avri, in het licht van de duurzaamheids- en circulariteitsdoelen. Dit op aangeven van de moties uit de gemeente Buren 'Toekomstbestendigheid Gemeenschappelijke Regeling [GR] Avri' [2021] en gemeente Neder-Betuwe 'Strategische keuzes Avri ten aanzien van afvalverwerkingen' [2021]. Deze wens is onder de noemer 'houtschoolschets' uitgewerkt.

Doordat zestien raadsleden een stap naar voren deden en namens de acht gemeenteraden het intensieve proces doorliepen, hoefden de andere gemeenteraadsleden dat niet meer te doen. Wel moesten zij de gelegenheid krijgen kennis te nemen van het eindresultaat, erop kunnen reageren en erover in gesprek gaan.

Na oplevering ervan in januari 2023, is de houtschoolschets dan ook gepresenteerd in alle acht de gemeenteraden. De presentaties zijn per gemeente geleid door het betreffende lid van de raads werkgroep uit die gemeente.

Vragen ter verduidelijking die tijdens die bijeenkomsten zijn gesteld, zijn in dit document voor alle raadsleden gebundeld en beantwoord.

VRAAG EN ANTWOORD

1. Lees ik hier het antwoord op alle vragen die gesteld zijn tijdens de presentaties?

Alleen gestelde informatieve vragen en vragen ter verduidelijking zijn in dit document beantwoord. Aanvullende onderzoeksvragen die gesteld zijn [zoals: is de scheidslijn tussen basistaken en taken in transitie wel te maken?] zijn in het addendum opgenomen, dat ook te lezen is op de projectpagina van de houtskoolschets.

2. Wat is de status van de houtskoolschets?

Het is een set aan richtinggevende uitspraken, gedaan door de afvaardiging vanuit en namens de acht gemeenteraden, die zich in een intensief proces heeft verdiept in de materie. Het document is met zorg en aandacht opgebouwd en wijzigt niet. Het is aangeboden aan het bestuur van Avri. Nu is Avri aan zet om de inhoud van het de houtskoolschets en het addendum te laten landen in het Avri strategisch koersplan 2024 – 2027.

3. Kan ik er als raadslid nog wat van vinden?

De houtskoolschets is in elke gemeenteraad gepresenteerd door het betreffende werkgroep lid. Daar is ruimte geboden voor het stellen van vragen en het plaatsen van reacties. Daarna hebben raadsleden de ruimte gekregen om dat later schriftelijk of in gesprek met het betreffende raads werkgroep lid en/ of de procesleider alsnog te doen. Daarmee is dit gedeelte van het proces afgerond.

4. Wat gebeurt er met de reacties en vragen vanuit de gemeenteraden?

De procesleider heeft alle reacties en vragen geïnventariseerd. Vragen ter verduidelijking zijn in voorliggend document van een antwoord voorzien.

Aanvullende onderzoeksvragen en reacties op de houtskoolschets zijn gebundeld en samengevat en aangeboden aan het bestuur van Avri, voor verwerking in het strategisch koersplan. Die samenvatting wordt ook ter informatie aan de gemeenteraden aangeboden.



5. Hoe ziet de planning eruit en hoe word ik als raadslid op de hoogte gehouden?

Processtappen	Door wie	Wanneer	Hoe raden volgen
Houtskoolschets opgeleverd, gepresenteerd en aangeboden aan het bestuur.	Raadswerkgroep en procesleider.	25-01-2023	U bent uitgenodigd voor de platformavond via de griffie.
Presentatie en bespreking houtskoolschets per gemeente en oproep te reageren via griffier en/ of procesleider.	Raadswerkgroepsleden per gemeente (en procesleider)	Voorjaar 2023	U bent uitgenodigd voor de bijeenkomst in uw gemeente via de griffie.
Informatief Bundelen vragen ter verduidelijking en centraal van een antwoord voorzien.	Procesleider	Begin zomer 2023	Vraag en antwoord wordt op de projectpagina geplaatst. Zodra het erop staat wordt u hierover geïnformeerd via de griffie.
Addendum Bundelen aanvullende vragen en reacties vanuit alle raden in een samenvatting en aanbieden aan het AB.	Procesleider en input via griffies	Begin zomer 2023	Het addendum wordt op de projectpagina geplaatst. Zodra het erop staat wordt u hierover geïnformeerd via de griffie.
Actualisering strategisch koersplan Avri.	Avri	Najaar 2023	Raadswerkgroepsleden worden betrokken ter toetsing van tussenresultaten, alle andere raadsleden worden uitgenodigd om te reageren via een enquête.
Vaststelling strategisch koersplan.	Algemeen Bestuur	dec-23	Er wordt op 15 november een platformavond georganiseerd rondom het koersplan, waarin het besluit wordt gepresenteerd.
Terugkoppeling aan gemeenteraden hoe de houtskoolschets en het addendum vanuit de raden zijn geland in het strategisch koersplan.	Algemeen Bestuur	dec-23	In het strategisch koersplan zelf wordt aangegeven hoe punten geland zijn.

6. Wat als Avri niks met de houtskoolschets doet, of ervan afwijkt?

Dat is geen optie; het is immers het advies dat de gemeenteraden Avri geeft en dat vanuit de bestuurlijke verantwoordelijkheid wordt aangenomen. Ervan afwijken kan evenmin, om dezelfde reden. Met de inzichten vanuit de houtskoolschets wordt het concept strategisch koersplan verrijkt en dit samen vormt de basis voor een definitief strategisch koersplan 2024 – 2027.

7. Als de raads werkgroep het eens is over de houtskoolschets, is het gesprek dan wel scherp gevoerd?

Het ging niet over het bereiken van unanimiteit in de houtskoolschets, maar over een grote mate van overeenstemming. De acht gemeenten zijn er immers verantwoordelijk voor Avri aan te sturen. De werkgroep is begonnen bij de wettelijke taken van Avri, op basis daarvan is de gehele discussie – met respect voor ieders persoonlijke en soms uiteenlopende opvattingen – gevoerd en is een gezamenlijk beeld gevormd.

8. Is het begrip ‘circulaire economie’ er op initiatief van de raads werkgroep of van Avri ingekomen?

De raads werkgroep zocht antwoord op de vraag waarom Avri ook taken in de grondstoffentransitie uitvoert, naast het inzamelen van afval. Daarom is allereerst gekeken naar wat wet- en regelgeving en beleid daarover voorschrijven. Vanuit Europa en het Rijk wordt stevig gestuurd op een 100% circulaire economie in 2050. De term komt dus noch vanuit de werkgroep, noch vanuit Avri; het is een voorgeschreven opgave en transitie die iedereen [bedrijfsleven, overheid, semi-overheid] moet maken.

9. Hoe is omgegaan met de principiële vraag wat Avri wel of niet zou moeten doen? Zijn transitietaken naar een circulaire economie wel taken voor Avri?

Verwezen wordt naar pagina 3 van de visual ‘taakgebieden Avri’ op de projectpagina van de houtskoolschets. De wettelijke taken [zoals in de GR vastgelegd] zijn het vertrekpunt. Op dezelfde pagina zijn de taken in transitie weergegeven, aangevuld met wat Avri nu al doet op dat gebied. Wettelijke kaders zijn dus leidend voor de taakopvatting van Avri, ook in de houtskoolschets.

10. Waarom wordt ervoor gekozen om taken in transitie onder te brengen in een overheids-NV of BV?

Voorop gesteld: met de houtskoolschets wordt niet gekozen, er wordt een uitwerkingsrichting geschetst en aan het AB meegegeven. Het is vervolgens aan het bestuur om de haalbaarheid en wenselijkheid van deze richting te laten onderzoeken. Om daarna de uitkomsten aan de gemeenteraden te overleggen. Argumenten waarom deze richting wordt voorgesteld zijn te lezen in hoofdstuk 3 van de houtskoolschets.

11. Kan het in een NV of BV zó commercieel worden dat je zeggenschap verliest?

Afvalinzameling is een overheidstaak, waardoor het nooit helemaal buiten de overheid geplaatst kan worden. Bij anderen zoals Dar (NV, regio Rijk van Nijmegen) hebben wij gezien dat het helemaal niet tot afstand leidt; daar is sprake van een constructieve samenwerking met gemeenten.

12. Hoe verhoudt zich de houtskoolschets tot lokale ambities naar een circulaire economie?

Deze versterken elkaar. De houtskoolschets is ondersteunend aan de uitwerking van lokale ambities. Met dit verschil: het strategisch koersplan beschrijft de koers op hoofdlijnen voor de regio en Avri, gemeenten kiezen zelf de uitwerking van mogelijke interventies en acties op gemeentelijk niveau. Dus zowel Avri, als individuele gemeenten als gemeenten samen werken naar een circulair Rivierenland. Neem het voorbeeld van de Repair café's in het huidige



grondstoffenplan. Veel gemeenten zijn hier al mee begonnen, zonder Avri. Het biedt ruimte om samen te ontwikkelen, te pionieren en stappen zetten naar een circulaire economie.

13. Waarom is alleen Avri de gezochte partij om hieraan werken?

Meerdere bedrijven, partners en gemeenten werken aan de opgaven naar een circulaire economie. Alleen geeft de houtskoolschets – op verzoek van de gemeenteraden – antwoord op vraag naar de toekomstige richting van Avri daarin. Dat was nodig en gewenst en dat sluit inspanningen door andere partners en initiatieven van bedrijven uiteraard niet uit.

14. Is Rivierenland niet te klein om deze transitie te realiseren?

Gemeenten committeren zich aan samenwerking via de houtskoolschets, samenwerking met commerciële partners wordt gezocht en waar mogelijk

brengt Avri expertise in (netwerk, goede logistiek, goed kunnen scheiden, aanjagersrol). Inderdaad is het een grote opgave die niet alleen door Avri wordt uitgevoerd. Zie ook paragraaf 1.5, pagina 11 van de houtskoolschets.

15. Kan het gesprek met andere, vergelijkbare bedrijven gevoerd worden om zo tot een beeld te komen van de werkwijze op circulaire afvalstoffenverwerking, besturingsvormen en het financiële plaatje?

Die gesprekken zijn gevoerd, als onderdeel van het proces houtskoolschets. Juist om te leren van anderen en goede voorbeelden mogelijk te volgen. Het gesprek is gevoerd met de directie van Dar (NV, regio Rijk van Nijmegen), Circulus (BV, Oost-Nederland), Cyclus (NV, Midden-Holland en Rijnstreek) en Avalex (GR, Leidschendam, Rijswijk en Voorburg).

Er is een beeld gevormd van hoe anderen omgaan met de verantwoordelijke taken van afval naar grondstof, welke kenmerken iedere besturingsvorm heeft en de mate waarin dat bijdraagt aan slagvaardigheid. Een belangrijk inzicht is dat een BV of NV meer handelingsruimte geeft, maar dat vertrouwen en heldere samenwerkingsafspraken cruciaal zijn om succesvol te zijn. Daartoe zet Rivierenland met de houtskoolschets de goede stappen.

Eén werkwijze op circulaire afvalstoffenverwerking is er niet. Want alle afvalbedrijven doorleven momenteel de transitie naar een circulaire economie. Het is voor iedereen pionieren, successen boeken en van elkaar leren. Zie ook paragraaf 1.5, pagina 11 van de houtskoolschets.

16. Wat gebeurt er eigenlijk als we niets doen?

Dan haalt Rivierenland de door EU en Rijk opgelegde klimaatdoelen niet. Ook grip op kosten zal afnemen.

17. Gaat de afvalstoffenheffing omlaag en wordt het goedkoper?

Taken in transitie naar een circulaire economie kosten in eerste instantie geld, voordat ze geld gaan opleveren [pagina 22 houtskoolschets]. Het wordt niet goedkoper, maar er kan wel voor gekozen worden de financieringssysteem te heroverwegen zodat er ook Rijksmiddelen worden toegevoegd voor de transitie van afval naar grondstof. Zo worden jaarlijks Rijksmiddelen aan gemeenten toegekend voor de duurzaamheidstransities. Tot nu toe zijn deze middelen niet besteed aan de grondstoffentransitie en worden alle activiteiten van Avri vanuit de afvalstoffenheffing [door de inwoner] betaald. Met de houtskoolschets zijn overigens zo min mogelijk veranderingen in de organisatie van Avri voorgesteld, maar juist gerichte acties op de punten waar verbetering nodig is, onder meer om kosten laag te houden.

18. Klopt het dat wij de enige zijn waarbij alle activiteiten vanuit de afvalstoffenheffing worden bekostigd?

Alle activiteiten van Avri worden vanuit de afvalstoffenheffing bekostigd, terwijl bij andere afvalinzamelaars in Nederland ook middelen vanuit de gemeentebegroting worden toegevoegd.

19. Het is toch juist een voordeel dat er één heffing komt vanuit de BSR?

De rekening wordt inderdaad vanuit de BSR verstuurd, dat is een voordeel. Alleen staat er bij een aantal van onze regiogemeenten het logo van Avri onder, in plaats van dat van de betreffende gemeente. Dit wekt de indruk dat Avri zelf en rechtstreeks geld int bij de inwoner. De gemeente heeft de wettelijke taak om de heffing te innen en heeft deze taak via de GR gedelegeerd aan Avri. Avri huurt voor de inning van de heffing de BSR in.

20. Worden ook subsidiemogelijkheden onderzocht?

Dat gebeurt nu al en heeft ook al meer dan eens tot resultaat geleid. Vanuit het team Grondstof en markt van Avri worden subsidiemogelijkheden

in de regio, landelijk en op Europees niveau gemonitord en kansen voor Rivierenland worden gegrepen. Zeker vanwege de beperkt beschikbare middelen en om kosten voor inwoners laag te houden, maakt dit dus al onderdeel uit van de huidige werkwijze van Avri.

21. Het proces houtskoolschets heeft gemeenten en Avri dichterbij elkaar gebracht, wat heeft het vertrouwen doen toenemen?

Ten eerste hebben de leden van de raads werkgroep vooraf 'spelregels' met elkaar afgesproken. Een daarvan was: kijk niet terug, maar kijk constructief naar de toekomst. De werkgroep leden hebben elkaar hierop tijdens de sessies scherp gehouden, dat heeft bijgedragen.

Ten tweede heeft de werkgroep een excursie gedaan naar Avri. Een kijkje bij het klantcontactcentrum [waar een team dagelijks de vragen en



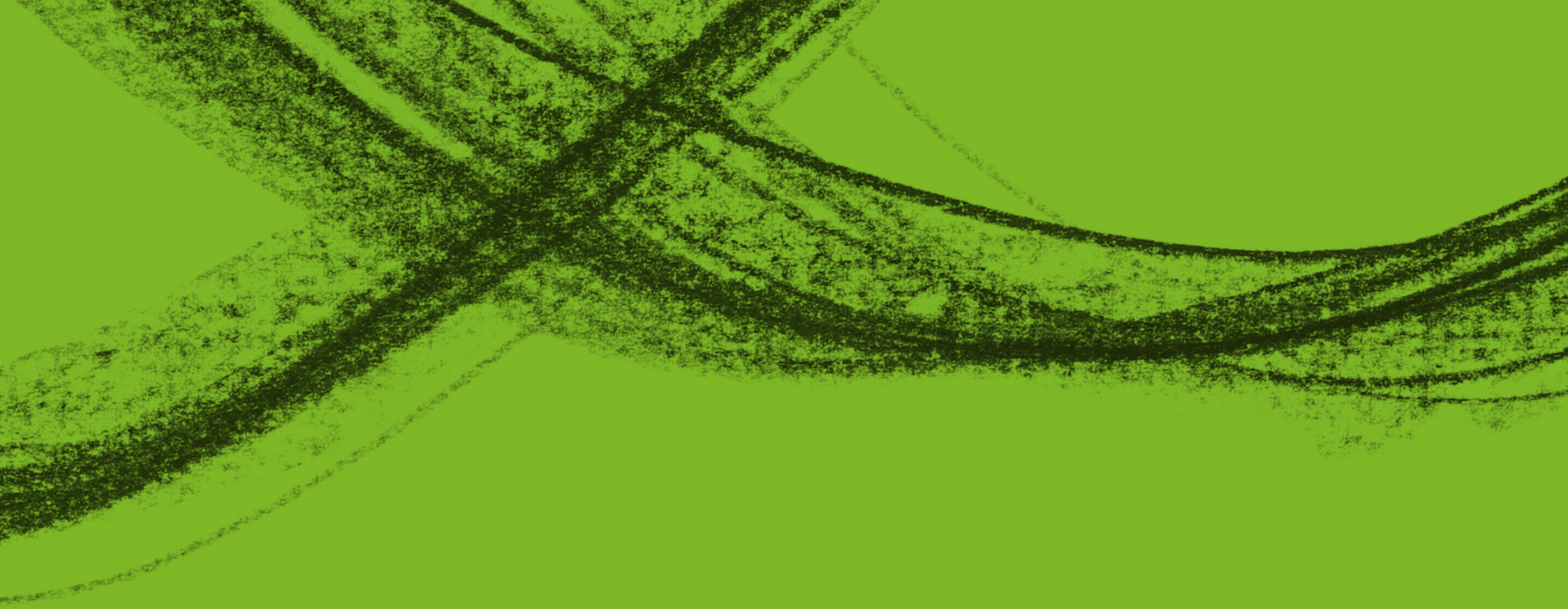
meldingen van inwoners aanneemt], planning [de logistieke organisatie van de inzamelingsdienst in de hele regio], de garage [waar wagens worden onderhouden], de weegbrug [waar getoetst wordt wat binnenkomt en wat weggaat, van particulieren en bedrijven] en de overslag [waar al het afval op grote, gesorteerde hopen ligt voor het wordt afgevoerd]. Deze excursie heeft het bewustzijn van de totale operatie doen toenemen. Van al het werk dat vele mensen dagelijks verzetten voor Rivierenland en waarover soms misschien makkelijk geoordeeld wordt.

Ten derde heeft de raads werkgroep actief gezocht naar de eigen positie, om het antwoord te vinden op een aantal vragen als: wat is nu precies de kaderstellende rol? Hoe vullen wij die samen in? Op welke manier bespreek je de toekomstige richting van Avri, als je dat vanuit de kaderstellende rol doet? Dat heeft de betreffende raadsleden versterkt in hun rol, wat samenwerken makkelijker maakt.

22. Wordt het positieve beeld ook gedeeld met inwoners?

In deze fase nog niet. Eerst is de houtskoolschets opgeleverd, daarna worden reacties en aanvullingen opgehaald bij de overige raadsleden, dan wordt het verwerkt in het strategisch koersplan van Avri. Tijdens de totstandkoming van het strategisch koersplan, zal Avri zowel een interne klankbordgroep als een inwonerspanel activeren (mensen die bij het invullen van de inwonersenquête hebben aangegeven mee te willen denken over de toekomst van Avri). Na vaststelling van het strategisch koersplan worden inwoners, pers en andere externe betrokkenen geïnformeerd, volgens een onderliggend communicatieplan – waarin ook ruimte komt voor reflectie op het positieve proces rondom de houtskoolschets.





Dit document 'Verduidelijkende vragen vanuit de acht gemeenteraden beantwoord' en 'Het addendum vanuit de acht gemeenteraden' maken onderdeel uit van [de houtskoolschets](#). Deze drie documenten en de bijlagen zijn te lezen op de [projectpagina](#) houtskoolschets.